

nova filateliја

LJUBLJANA

DECEMBER 1951

CENA DIN 30

LETO III. • ST. 12

IZ LR KITAJSKJE

Marsikateri zbiralec je prav gotovo že naletel na znamke ali dvojnike, ki so imele zaznamovane s svinčnikom na hrbtni strani številko kataloga. Večkrat grešijo zbiralci še bolj in dostavljajo še vrednost in druge oznacbe. Jasno je, da bi ne smelo biti na hrbtni strani znamke nikakih beležk.

Res pa je, da večkrat ne vemo, kakšno znamko imamo. To velja še zlasti za znamke tujih dežel s tujo pisavo. Ali ne bi bilo prav, če bi morda poštne uprave natisnile številko kataloga kar na znamko? S tem bi bilo prihranjeno zbiralcem dosti zamudnega iskanja.

LR Kitajska je med prvimi deželami, ki že od početka svojega obstoja označuje znamke s številko kataloga. Na spodnjem robu znamke, kjer imajo naše znamke večkrat natisnjena imena graverja ali umetnika, imajo nove znamke LR Kitajske pomenljive številke. V desnem spodnjem kotu (pod sliko znamke) je v oklepaju zaporedna številka vsake izdane znamke, na levi pa je označena številka izdaje in šte-

vilo vrednot. Vzemimo za zgled: mirovna serija z dne 1. 8. 1950 ima natisnjeno kot prvo številko 5. Naslednja številka 3 pomeni, da ima serija 3 vrednosti. Tretja številka (bodisi 1, 2 ali 3) pomeni, da je to prva, druga ali tretja znamka v seriji. V našem primeru ima mirovna serija tri vrednosti (za 400, 800 in 2000 kitajskih dolarjev).

Znamka za 400 dolarjev ima tedaj poleg številke 5. 3—1 v oklepaju še številko (31), kar pomeni, da je to 31. znamka po katalogu.

Za Mandžurijo izdaja kitajska poštna uprava mimo svojih znamk paralelno serijo z istimi podobami. Vendar imajo te znamke višje nominalne vrednosti veljavo severo-zahodnega področja. V našem primeru ima mirovna serija vrednosti za 2500, 5000 in 20.000 dolarjev. Tudi te znamke imajo na spodnjem robu katalogizacijo v številkah 5. 3—1, v desnem kotu pa zaporedno številko 34—36 celotne katalogizacije.

Zaradi tuje in v Evropi splošno neznanne pisave na znamkah azijskih držav je seveda manj zanimanja za zbiranje znamk teh dežel. Z uvedbo navedenega sistema oštevilčenja se bodo zbiralci lažje znašli.

.....
Vse podružnice naj se ravnajo na občnih zborih v okviru katerega dnevnega reda: Uvod, poročila tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, razrešnica starega in volitve novega odbora ter delegatov za občni zbor Zveze. Določitev članarine, glasilo, razno. Prečitajte še navodila »Pred rednimi občnimi zbori«.

VSEBINA:

.....
Pred rednimi, občnimi zbori — Ob zaključku leta 1951 (Pregled dela naše Zveze) — Inž. Ciril Pirč: Zname in neznane dežele filatelije (8. nadaljevanje in konec) — Stelbič Ksenija: Svetovno slovstvo na znamkah — Pavle Amdenlić: Poštni žigi na Slovenskem (16. nadaljevanje in konec) — Naše nove znamke (Njegoš, Dan JLA) — Naše glasilo — Naši posebni žigi — Nove znamke v svetu — Stanje članstva FZS — Razstava v Sošanju — Izredni občni zbor v Novi Gorici — Strokovni tisk — Za zbiralce področij — Zanimivosti — Humor — Oglas.

.....
Urejuje uredniški odbor.

Odgovorni urednik Silvo Pajk, Ljubljana, Gosposvetska 10/IV.

Tekoči račun Narodne banke, Ljubljana, štev. 604-95331-18.

Glasilo izhaja 10-krat v letu. Letna naročnina din 300.—.

Tiska Tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.

NOVA FILATELIJA

GLASILO FILATELISTIČNE ZVEZE SLOVENIJE

LETNIK III.

DECEMBER 1951

ŠTEV. 12

Pred rednimi občnimi zbori

Pred nami so redni letni občni zbori vseh naših 43 podružnic, ki jih je treba opraviti že v januarju, najpozneje pa do konca februarja t. l.

Upravni odbori naj skrbno pripravijo poročila, ki naj bodo stvarna in iz katerih se bodo člani poučili, kaj in kako je delal dosedANJI odbor ter presodili, kaj je bilo prav in kje kaže v prihodnje bolj poprijeti. Nadzorni odbori morajo poročati o svojem sodelovanju med letom in o zadnjem pregledu blagajniškega poslovanja tik pred občnim zborom.

Volitve novih odborov so lahko javne ali na željo članstva tajne. Da bodo izvoljeni delavoljni novi odborniki, je nujno, da se članstvo polmoštveno udeleži občnih zborov. Po pravilih je treba izvoliti na zborih tudi delegate za redno letno skupščino Zveze, ki bo sklicana pozneje. O zborih je treba sestaviti zapisnik in ga dostaviti Zvezi. V zapisniku morajo biti točna imena in funkcije novih odbornikov. Na koncu zapisnika je navesti, kje, ob katerih dnevih in urah so društveni sestanki podružnice. Sporočiti je treba čimpreje tudi, po koliko izvodov glasila naj v bodoče pošiljamo.

Članarina za leto 1952 mora biti vplačana do občnega zbora podružnice. Zazaj ostane v dosedANJI višini: članarina Zvezi din 120.— + din 24.— prispevka za SF Jugoslavije, skupno din 144.— za odrasle in din 60.— + 24.—, skupno din 84.— za mladince. Pristopnina din 50.— odnosno din 25.— za mladino. Te prispevke je treba nakazati Zvezi s spiskom takoj po opravljenem občnem zboru.

Višino članarine za svoje potrebe določijo podružnice posebej. Pravtako višino depozitov za dviganje novih znamk.

Naše glasilo »Nova Filatelija« je edina trdna vez med nami. Zaključuje s to številko drugi letnik. Izhajalo je v 1600 izvodih 10krat letno. Treba ga je obdržati in celo zvišati naklado, s čemer bi dosegli nižjo ceno. Podružnice naj članstvu ponovno prikažejo velik pomen lastnega glasila, brez katerega ni filatelije in naj v interesu skupnosti ne znižujejo izvodov, ker bi to ogrožalo nadaljnje izhajanje. Nasprotno, pridobiti je treba nove člane in naklado zvišati!

Za novi 4. letnik naj nakažejo posamezni naročniki, ki so že doslej prejemali glasilo na svoj naslov, znesek din 250.— kot akontacijo, najmanj pa din 150.— za nekako pol leta v naprej. Podružnice pa bodo nakazovale kot doslej naročnino sproti za dostavljene izvode.

Hkrati obveščamo člane in naročnike, da so tiskarne z novim letom podražile ceno tisku zaradi novih ekonomskih cen za surovine in material ter druga cen za storitve. Tačas še ne vemo za novo ceno izvodom v letu 1952. Morda bomo uspeli z nadaljnjim izhajanjem po ceni din 30.— za izvod, če dosežemo naklado 2000 izvodov! Smo vsekakor pred perečim in izredno tehtnim vprašanjem za nadaljnji obstoj. Članstvo naj na občnih zborih o tem razpravlja in sklepa, če je pripravljeno vzdržati glasilo tudi za vsako ceno.

Ob zaključku leta 1951

Pregled dela naše Zveze

Navada je, da ob koncu leta pregledamo, kar je bilo narejenega, da delo pretehtamo in ocenimo. Iz uspehov in neuspehov črpamo smernice za bodoče delo in poiščemo ukrepe, da odstranimo napake. Zato bomo tudi mi izkoristili priliko in pregledali naše delo. Člani nam ne bodo zamerili, če se ne bomo omejili samo na preteklo leto, temveč če bomo segli nazaj, vse do ustanovitve FZS.

24. julija 1952 bodo minula tri leta, odkar je bila ustanovljena Filatelistična zveza Slovenije. Že v bivši Jugoslaviji je bilo večkrat sproženo vprašanje ustanovitve filatelistične organizacije, ki bi združevala vse filateliste v Sloveniji. Pogoj za to so bili dani šele v socialistični Jugoslaviji.

Ob ustanovitvi Zveze so bila v Sloveniji samo tri društva, dve v Ljubljani in eno v Mariboru. Iz ostalih krajev so bili le redki zbiralci vključeni v eno izmed teh društev, večina pa ni imela te možnosti. Zato je bila poglavitna naloga prvega upravnega odbora FZS razširiti mrežo filatelističnih organizacij po vsej Sloveniji, zlasti v industrijske kraje in zajeti čim večje število zbiralcev. To delo je uspešno opravil, saj je bilo v pičlih 7 mesecih ustanovljenih še 30 podružnic, število članov pa se je z 800 ob ustanovitvi dvignilo na 2.503 (od tega 674 mladincev). Z vsemi novimi društvi so bili vzpostavljeni osebni stiki. Tako je Zveza ob ustanovitvi orala ledino in zbrala zbiralce tudi tam, kjer ni bilo prej nikoli mogoče niti misliti na ustanovitev filatelističnega društva.

Že januarja 1950 je izšla prva številka glasila FZS »Nova Filatelija«; h glasilu samemu se bomo v tem pregledu še povrnili. V Ljubljani je Zveza organizirala tudi seminar filatelije za mladince.

Redno poslovanje Zveze je bilo v začetku otežkočeno predvsem zato, ker Zveza ni imela ne lastnih prostorov ne svojega inventarja, niti ne lastnih pisarniških potrebščin. Razen zaloge znamk ni bilo nobenega premoženja.

Takšno je bilo stanje, ko je bil prvi redni občni zbor Zveze 12. marca 1950. Takrat izvoljeni odbor še danes vodi Zvezo, izvršene so bile le malenkostne izpremembe v sestavi odbora.

Delo, ki je čakalo novi odbor, moremo razdeliti na dve področji: organizacijsko in strokovno. Na prvem področju je bilo treba še bolj razširiti mrežo filatelističnih organizacij in pomnožiti članstvo, predvsem pa utrditi poslovanje Zveze. Drugo važno poglavje organizacijskega dela je bila ustanovitev Jugoslovanske Filatelistične Zveze (SFJ), kakršno je stopnja, ki jo je dosegla filatelija v socialistični domovini, najino zahtevala. Potrebno je bilo tudi sodelovanje s pošto in upravo. Ko že omenjamo organizacijsko delo FZS, moramo omeniti tudi akcije, s katerimi je Zveza spremljala razvoj naše socialistične stvarnosti in pri katerih so naši člani dali svoj, četudi skromni prispevek k naši graditvi, in to v okviru filatelistične organizacije.

Kakor vidimo, je področje dela obširno, tako obširno, da je vezalo večji del naših moči. Zato je strokovni del delovanja Zveze precej skromnejši. To ni nič čudnega in neprirodnega, saj se more le čvrsta organizacija brezskrbno posvetiti strokovnemu delu.

Pa si oglejmo nekatere podrobnosti našega dela.

Kot eno prvih nalog smo si postavili ureditev lokala. Saj je redno delo vezano predvsem na lastni prostor. Takrat je Zveza »gostovala« v podstrešnem prostoru poslovalnice Jugofilatelije, med člani pa sta bila pojem Zveza in Jugofilatelija eno in isto. Nismo imeli dobesedno ničesar. Za vsak dopis je bilo treba prositi zdaj tega, zdaj onega, naj »posodi« papir, drugega zopet za uporabo pisalnega stroja itd. Odborove seje so bile po gostilnah, včasih v posebnih sobah,

potem pa kar med pivci. Celo to se nam je dogodilo, ko je bilo pomanjkanje žarnic, da so nam rekli: »Če hočete prihodnjič imeti luč, prinesite žarnico.« Ni čudno, če smo se v lokal zagrizli; da pa stvar ni šla tako preprosto, kakor bi si danes marsikdo mislil, ko sedi v našem urejenem lokalu, navajamo nekaj dejstev. Vprašanje lokala se je pretresalo na več kakor petnajstih sejah. 7 članov upravnega odbora je nešteto krat interveniralo pri devetih tovariših na stamovanjskem uradu in v njegovih bližnji in daljni okolici, da bi našli nekoga, ki bi mogel in hotel naše želje uresničiti. Avgusta lani so nam dodelili sedanji lokal, pred tem smo pa že pri treh lokalnih propadlih z našimi željami. Treba je bilo še nešteto potov, preden smo uspeli urediti lokal tako, kakršen je danes. Ko smo ga prevzeli, so bila gola tla in stene. Nabavili smo vso notranjo opremo, ga preuredili in opremili s pohištvom. Tudi vse potrebščine za pisarniško poslovanje in za arhiv smo morali nabaviti. To vse predstavlja danes vrednost 175.000 din. Glavno pa je, da imamo prostor, v katerem lahko živimo. Žal ni primeren za sestanke, na katere pride večje število ljudi, a saj to ni namen poslovnih prostorov Zveze. Omenjamo še to, da ima razen nas samo Hrvatski savez primerno urejene prostore.

Hkrati se je širila mreža naših podružnic in naraščalo je tudi članstvo. Do konca leta 1950 je naraslo število podružnic na 38. Na novo je pristopilo 511 članov (mladincev 268), izstopilo pa je ta čas 127 članov (94 mladincev). V letu 1951 je bilo ustanovljenih še 5 podružnic, članstvo pa se je dvignilo na 2717 (mladincev 943). Letos je pristopilo (do 30. XI.) 582 članov (mladincev 293), iz našega registra pa smo brisali iz raznih vzrokov 245 članov (230 mladincev).

Iz gornjih izvajanj vidimo, da se zadnji čas le redko ustanovljajo nove podružnice in da ni zaenkrat pričakovati, da bi se njih število bistveno povečalo.

Prítok članstva v naše vrste je bil ves čas tak, da ga tudi največji optimist ni mogel pričakovati v taki meri. Vzroke temu množičnemu prilivu je treba iskati izven naše organizacije. Poštna uprava je s svojo prodajno politiko novih znamk glavni dobavljač novih članov. Upravni odbori podružnic imajo zelo težavno stališče pri sprejemu vseh, ki hočejo iz teh ali onih razlogov v naše vrste. Tu moramo pohvaliti podružnice, saj so uspeli, da je sestav članstva tak, da ni bilo omembe vrednih prekrškov, ki bi našo amatersko filatelijo postavili v slabo luč. Čeprav nam očitajo, da vrst članstva nismo dovolj očistili, sodimo, da so iz naših vrst že zvečine odstranjeni tisti, ki med nas ne sodijo.

Menimo, da se doba porasta (vsaj v tem tempu, kakor smo ga bili doslej vajeni) članstva bliža svojemu koncu. Kdor ni zares filatelista (tukaj mislimo na vse tiste, ki znamke samo kupujejo in odlože takoj doma v predal, ne da bi se potem na kakršen koli način z njimi ukvarjali, in ki jih je vsekakor precej med nami), bo kaj kmalu uvidel, da v urejenih razmerah ni članstvo v filatelistični organizaciji to, kar on pričakuje. Prodaja znamk na poštних okencih v zadostnih količinah bi vsekakor mnogo pripomogla k temu, da bi velik del onih, ki miso pravi filatelista, odvrnila iz naših vrst. Današnje razmere, ko naš denar vse bolj pridobiva na vrednosti, ko vse bolj premišljeno izdajamo denar za razne potrebe, bodo povzročile, da bo marsikdo izdatke, ki jih je do sedaj porabil za znamke, usmeril drugam. Zaradi vsega tega pričakujemo, da bo število članov nekoliko padlo, da pa bodo ostali tvorili jedro zdrave organizacije, ki se bo razvijala po zakonomih naravnega razvoja. Prišli bodo časi, ko se ne bodo ljudje vpisovali v filatelistične organizacije zato, da bi s tem pridobili pravico do ene ali dveh znamk; takrat bodo morale Zveza in z njo vse podružnice skrbeti, da bodo nudile članstvu čim več za njegov strokovni filatelistični dvig in za razširjenje zbirke. Sicer bomo izgubili članstvo; samo zaradi plačevanja članarine ne bo nihče član.

Že od vsega začetka smo sodili, da je razvoj filatelije v FLRJ že dosegel takšno stopnjo, da je zrel za ustanovitev Saveza filatelista Jugoslavije. Število članov, nadaljnji razvoj in širjenje filatelije v naši državi, pa reprezentanca naše filatelije v tujini so to zahtevali.

Ne bomo na tem mestu ponavljali vseh potankosti v zvezi z ustanovitvijo SFJ, o vsem tem je naše glasilo sproti prinašalo obvestila. Poglejmo pa to delo še enkrat kot celoto.

Pri pripravah za ustanovitev SFJ so nas vodile naslednje smernice: ustanoviti organizacijo, ki bo vzporejala delo republiških zvez, pravilno in odločno tolmačila želje filatelistov na pristojnih mestih in dostojno reprezentirala našo filatelijo v tujini.

Potrebo po osnovanju SFJ so čutile vse zveze, ne samo naša. Na konferenci v bivšem ministrstvu ptt 9. IX. 1950 je bil ustanovljen iniciativni odbor, ki je imel nalogo sestaviti pravila SFJ in pripraviti vse potrebno za občni zbor. V njem smo bili zastopani s tremi člani. Že pred tem, poleti 1950, je bila pri odboru FZS sestavljena posebna komisija, da je proučevala pravila, ki so jih druge zveze dostavile na vpogled. Lastnega osnutka pravil FZS ni izdelala, da bi tako olajšala izdelavo dokončnih pravil. K vsem predlogom pa smo izdelali pripombe. Iniciativni odbor se je sestel novembra 1950 v Sarajevu, marca lani v Beogradu in tik pred ustanovnim občnim zborom SFJ v Zagrebu. Naši predstavniki so ves čas zastopali stališče, da ni važno, kje je, temveč kakšen je SFJ. Vendar smo sodili, da je najbolje, če je sedež v Beogradu, ker je pač potem sodelovanje z vsemi forumi najbolj preprosto. Odločno smo bili ves čas za to, naj bodo v SFJ ljudje, ki bodo koristili filatelije resnično zastopali in ne bodo pri tem na ničesar vezani (ne pa n. pr. uslužbenci Jugofilatelije ali poštne uprave). Predstavniki FZS so pri tem zavzeli svoje stališče, ki ga ni mogel spremeniti vpliv ali želja nikogar drugega. S tem si seveda mismo pridobili preveč simpatij tistih, ki so mislili, da bomo svoje mišljenje uravnavali po drugih. Čeprav je FZS mlada, vé, kakšne naloge ima.

15. junija 1951 je bil SFJ naposled ustanovljen. S tem smo po dolgih letih zopet dobili forum, ki združuje vse filateliste v Jugoslaviji. Trenutno se bori naš mladi Savez z enakimi težavami, kakor smo se do nedavna borili mi sami: lokal, vanitev imovine bivše Jugoslovanske zveze itd. Tudi s FIP je že stopil v stike. Emisijsko politiko motri z istega stališča kakor FZS in je približno isti čas, ko je naše glasilo priobčilo Pojasnilo upravnega odbora FZS, vložil na Glavno direkcijo ptt pojasnilo enake vsebine (to pojasnilo je bilo osnova za konferenco dne 12. novembra t. l., o kateri poročamo na drugem mestu). Z ustanovitvijo SFJ se začneja v življenju naše Zveze novo obdobje. SFJ bo prevzel sodelovanje s pošno upravo, s katero je morala do sedaj vsaka zveza posebej sodelovati. Za nas pomeni to veliko razbremenitev, saj ne bo več treba probleme s tem v zvezi do potankosti razčlenjevati, temveč jih bomo SFJ samo nakazovali. Nepotrebna bodo tudi številna potovanja, ker ne bodo več potrebni tako pogosti osebni stiki z drugimi zvezami. Zato bomo mogli posvetiti več pažnje delu v lastni organizaciji, zlasti strokovnemu.

Sodelovanje z ostalimi republiškimi zvezami je bilo do ustanovitve SFJ zelo tesno in ni bilo večjega dogodka v nobeni zvezi, kateremu ne bi prisostvovali tudi predstavniki ostalih zvez.

Ni treba posebej omenjati, da je vse to sodelovanje pri ustanavljanju SFJ poseglo globoko v naše finance in da je terjalo precejšen del dohodkov FZS. V prihodnje se bo tu marsikaj spremenilo v korist naših podjetij.

Sodelovanje s pošno upravo je bilo precej tesno. Vendar pa imamo ves čas vtis, da pošta ne pripisuje domači filateliji istega pomena, ki ji nedvomno gre. Na vseh sestankih, ki smo jih imeli, so prišle do izraza razlike mišljenja, ki ga imajo o znamki filatelistične organizacije in ki ga ima pošta. Oboji imamo isti smoter, namreč z znamko domovini čim bolj koristiti tako propagandno kakor gospodarsko. Vskladiti obe mišljenji do danes ni uspelo, pa tudi ne prepričati drug drugega o pravilnosti nasprotnega stališča. Izgradnja naše domovine pa zaradi tega devize takoj. Zato se bomo filatelisti odrekli še kakšni znamki. Dosedanji način izdajanja in prodaje znamk je sicer uspešen, vendar ne tako, da ne bi bile

potrebne morda še nekatere omejitve. To je bila bistvena vsebina vseh konferenc s poštno upravo od pomladi 1950 v Ljubljani pa do zadnje konference pretekli mesec v Beogradu. Razen na teh konferencah smo sodelovali tudi pri presoji osnutkov za znamke 10-letnice ljudskih vstaj, slavnih mož in pri športni seriji, ki mi izšla. Naši strokovnjaki so sodelovali pri sestavi informativnega dela o naših znamkah, ki bo v kratkem izšlo in bo propagiralo naše znamke v tujini. Omenili bi še tesno sodelovanje FZS z direkcijo ptt v Ljubljani. Direkcija nam je dala na razpolago arhiv za strokovno preučevanje naših znamk; v vseh vprašanjih, ki se tičejo znamk, se je posvetovala z nami (tako so vedno, kadar se tiskajo v Ljubljani znamke, v komisiji za tisk, tudi zastopniki FZS). Ne smemo prezreti tudi pomoči, ki nam jo je nudila Direkcija pri urejanju našega lokala.

Dotaknimo se še v kratkem vsega, s čimer je hotela naša Zveza naglasiti svoj odnos do naše stvarnosti. V letu 1950 smo organizirali tekmovanje med podružnicami, v katerem je bila važna točka, še pred čisto strokovnimi točkami, prostovoljno delo. Naši člani so opravili preko 11.000 ur dela. Uspeh bi bil lahko mnogo lepši, vendar moramo na tem mestu poudariti, da je bila naša Zveza edina, ki je v tem pogledu razgibala članstvo. Ostale republiške zveze so bile na tem področju manj uspešne. V okviru tekmovanja je FZS organizirala tudi nekaj delovnih izletov.

10-letnico OF je proslavila FZS z dobro uspelo razstavo filatelističnih dokumentov iz Narodnoosvobodilne vojne. Ob tej priliki smo tudi izdali poseben ovitek, ki je slavnostni dogodek propagiral po vsem filatelističnem svetu. S podobnimi ovitki se je FZS oddolžila tudi Ivanu Cankarju ob 75-letnici rojstva in Trubarju ob 400-letnici slovenske knjige. Te naše priložnostne kuverte so pri nas novost in so bile med domačimi in tujimi filatelisti dobro sprejete. FZS pa je z njimi pokazala, kako naj filatelisti kulturno slavé velike dogodke.

Vsekakor moramo pri organizacijskem delu prikazati odnos Zveze do njenih članov in podružnic. Žal moramo ugotoviti, da na tem področju nismo nudili članom tega, kar so ti od nas pričakovali. Stalna povezava med Zvezo in podružnicami je bila samo upravna. Osební stik je bil samo v toliko, kolikor so funkcionarji posameznih podružnic, slučajno, mimogrede, če se je ravno kateri mudil v Ljubljani, stopili še za trenutek v lokal. Funkcionarji podružnic so obiskali le redke podružnice, ko so te imele občne zbere. Polnoštevilno so se zbrali odposlanci naših društev le na občnem zboru FZS 11. marca 1951. Razen občnega zbora Zveze je tudi plenum prilika, ko se zbero delegati vseh podružnic in obdelajo vse tekoče in pereče zadeve. Tak plenum je bil 18. V. 1950. Na njem je odbor nakazal smernice svojega dela, razpravljali so o tekmovanju med podružnicami in o tekočih zadevah. To je bil do danes edini plenum. Namesto tega so bile predvidene sektorske konference, na katerih naj bi se sestali delegati podružnic z določenege ozemlja in delegat Zveze. Letno sta bili predvideni po dve sektorski konferenci za vsako tako območje. Naše članstvo jih še željno pričakuje, vendar do sedaj še niso bile mogoče. Osnovni problem naše filatelije je vsekakor emisijska politika, ob njej se začne in konča vse, kar je z našim filatelističnim življenjem v zvezi. To so dejstva, iki so enako dobro znana tako FZS kakor njenemu zadnjemu članu. Sektorske konference ne bi tu prinesle nikakih novih dognanj. Brž ko bomo mogli dati članstvu s tem v zvezi zadovoljiva pojasnila, bodo te konference prirejene.

Toliko o organizacijskem delu FZS v okviru filatelistične organizacije. Omenili bi še na kranko, da je FZS sodelovala tudi na konferencah, ki so bile na bivšem republiškem prosvetnem ministrstvu, kjer so obravnavali izvenšolsko vzgojo in zaposlitev mladine. Razne organizacije pa so se večkrat obračale na FZS zaradi izdaje priložnostnih znamk in žigov.

Ko pregledujemo strokovno delo, moramo vsekakor na prvem mestu omeniti naše glasilo, ki s to številko zaključuje svoj drugi letnik. »Nova filatelija« je vez med FZS in članstvom, zlasti podeželskim. Večlika večina članstva je z revijo

zadovoljna, razvajeni in naprednejši bi pa želeli, da bi jim nudili več. Če primerjamo januarško številko iz leta 1950 z zadnjimi, vidimo, da je bil storjen korak naprej, tako po vsebini kakor z opremo. Že meseca julija 1950 smo uspeli tiskati revijo s strojnimi stavkom, za prve številke smo pa morali uporabljati ročni stavek. To je tisk zelo pocenilo, zaradi manjših črk pa smo pridobili tudi mnogo prostora. Prvo leto smo imeli težave s papirjem, ki smo ga iskali tako rekoč od številke do številke. Trenutno teh težav nimamo več. Zato so pa toliko večje s sodelavci in gradivom. Glasilo ima za zdaj tri do štiri stalne sodelavce, od ostalih članov pa le zelo redko pride kakšen prispevek. Naravnost čudno je, da je naša revija pri tako majhnem številu sodelavcev še dokaj pestra. Prepričani smo, da je med našimi člani takšno število resnično podkovanih filatelistov, da bi imeli, če bi samo del njih kaj zanimivega napisal, gradiva ne za eno samo številko, temveč za cel letnik. Posebno pogrščamo izvirnih strokovnih člankov, ki bi dokazali, da so med nami tudi taki, ki hočejo svojim zbirkam dati nekaj svojega, ne pa samo ponavljati to, kar so že drugi dognali. Vsi naši znani in vidni zbiralci pa vztrajno molčijo. Čeprav je želja naših članov, da bi bila revija obširnejša, ne moremo pri sedanjem kadru sodelavcev na to niti pomisliti. Zadovoljni bomo celo, če jo bo uspelo obdržati na dosednji višini.

Razen revije smo hoteli prirediti tudi priročnik verigarjev, vendar v tem nismo uspeli, ne po naši krivdi.

Sicer za strokovni dvig članstva nismo storili ničesar. Predavanj, ki smo jih imeli v načrtu, nismo uredili, število zares delavnih sodelavcev Zveze bi moralo biti zato večje. Da bi izdelali diapozitive in druge pripomočke za predavanja, zankrat ni misliti.

V načrtu dela je bila tudi razstava FZS v Ljubljani. Priložnost za to smo imeli zlasti takrat, ko je bilo zbrano gradivo za ZEFIZ (o tej razstavi smo že podrobneje poročali v št. 9 letošnjega letnika glasila). Vendar smo morali od te namere odstopiti, ker nimamo lastnih vitrin, prevoz vitrin od drugod pa bi stal še pri starih prevoznih tarifah znatno vsoto, približno tretjino tega, kar bi stala nabava novih vitrin (približno 50.000 din). Zato smo se odločili, da nabavimo lastne vitrine. Odkar je v Sloveniji organizirana filatelija, je bila težnja, nabaviti lastne vitrine, do sedaj pa to še ni uspelo. Navzlic težavam pri nabavi materiala (steklo, vijaki), bo v najkrajšem času izgotovljenih 150 vitrin z ustreznimi stojali, stroškov za izdelavo bo okoli 255.000 din. Ko bomo imeli vitrine, bomo mogli tudi Slovenci prirediti razstave večjega obsega, saj smo mi edini, ki po osvoboditvi v naši državi nismo imeli razstave večjega stila. Tudi našim podružnicam bo z našimi vitrinami pri njihovih razstavah marsikaj olajšano.

Pod okriljem FZS so priredili mladinci ljubljanskih društev uspelo mladinsko razstavo. Pri delu z mladinci opazamo, da je FZS pri tem nekoliko popustila, medtem ko imajo nekatere podružnice zgledno urejene mladinske sekcije.

FZS je nameravala članstvu nabaviti tudi nekaj pribora, kakor so vložni albumi, puncete itd. Zaradi težav pri nabavi materiala tu nismo uspeli, pa tudi sicer se postavlja vprašanje, ali je nabava teh predmetov v delokrogu zveze. Tu posegamo že na področje trgovine, s katero pa naj bi se filatelistične organizacije po mnenju nekaterih ne ukvarjale. Preko Jugofilatelije smo preskrbeli za člane več katalogov. Za razstavo pa smo oskrbeli večje število vložnih kartonov, ki jih podružnice že s pridom uporabljajo.

Knjižnica FZS je za zdaj še zelo skromna. Imamo večino revij, ki so izhajale ali še izhajajo v naši državi, nadalje nekaj letnikov starejših, večinoma nemških revij, od sedaj izhajajočih tujih revij pa bore malo.

Nameravali smo tudi imenovati izvedence za oceno pristnosti znamk. Na društva smo poslali zadevno okrožnico, na katero pa ni bilo pozitivnega odziva. Vendar bo treba tudi to vprašanje prej ko prej rešiti.

Zaradi velikih izdatkov je FZS potrebovala dosti več sredstev, kakor jih dobi s članarino. Da bi krili primanjkljaj, smo se odločili v začetku leta 1951 prirediti filatelistično loterijo, ki je v vsakem pogledu dobro uspela.

V tem pregledu se nismo hoteli muditi pri potankostih, delo smo hoteli prikazati kot celoto. Zato se nismo spuščali v podrobnosti upravnega delovanja, v delitev znamk, v menjavo s tujino itd. Omenili bi le, da je zlasti delitev znamk težko breme za FZS, tako za upravo kakor za blagajno. Za znamke, ki smo jih razposlali letos članstvu, smo morali vplačati skoraj 4,000.000 d.m. Vsekakor velika vsota denarja, katerega imamo sedaj ves čas v obtoku za znamke, zlasti zato, ker člani ne morejo znamk vedno takoj dvigniti in plačati.

Če kratko strnemo delo FZS v preteklih dveh letih, moremo ugotoviti: utr-ditev filatelistične organizacije, izkoriščenje razmeroma ugodnih prilik za ustvarjenje gnotne osnove za nadaljnje delo tudi v morebitnih neugodnejših pogojih, ko bodo denarna sredstva pičila. Pri tem manjši uspehi na strokovnem področju.

Inž. Ciril Pirč Znane in neznane dežele filatelije

(8. nadaljevanje in konec)

Turks and Caicos Islands — Otoki

Turks, na jugovzhodnem kraju otoki Bahama, so vsi velikobritanska posest. Skupaj z otoki Caicos na njih zahodni strani imajo posebno poštno upravo ter so pridruženi kronski koloniji Jamaica kot dependencije. 429 km², 5,000 prebivalcev. Glavno mesto: Grand Turc. Denarna veljava: angleška.

Ubangi-Sari (Oubangi-Chari) — bivša

francoska kolonija ob severni meji Belgijskega Konga, sedaj v sklopu Francoske Ekvatorialne Afrike. 493,000 km², 1,100,000 prebivalcev. Glavno mesto: Bangui. Denarna veljava: francoska.

Uganda — velikobritanski protektorat

v vzhodni Afriki, meji na severu na anglo-egiptovski Sudan, na vzhodu na kolonijo Kenya, na jugu na skrbništvo Tanganyika in na zahodu na Belgijski Kongo. 243,401 km², 5,000,000 prebivalcev. Glavno mesto: Entebbe. Denarna veljava: angleška.

Ugovorni Oman — obsega sedem držav

(šeikatov) na piratski obali Arabije, ki stoje v pogodbenem odnosu z Veliko Britanijo. Odtod tudi ime: »Trucial sheikdoms«. 15,000 km², 105,000 prebivalcev.

Uruguay — suverena južnoameriška republika

med Brazilijo, Argentino, Rio de la Plata in Atlantskim oceanom. 186,926 km², 2,330,000 prebivalcev.

Glavno mesto: Montevideo. Denarna veljava: 1 peso = 100 centesimos.

Venezuela — zvezna republika na severu

Južne Amerike med Karibskim morjem, Britansko Gvajano, Brazilijo in Kolumbijo. 912.050 km², 4,490,000 prebivalcev. Glavno mesto: Caracas. Denarna veljava: 1 bolivar = 100 centimos.

Viet-Nam — samostojna država z lastno

vojsko in financami v Zadnji Indiji, nastala iz Tonkinga, francoskega protektorata (najsevernejši del Francoske Indokine), Anama, prej pod francoskim protektoratom stoječega kraljestva (ozki pas na vzhodni obali Zadneje Indije) in Kočinčine, bivše francoske kolonije na jugu Francoske Indokine. Po sporazumu z generalom

Xuamom dne 5. junija 1948 je priznala Francoska popolno samostojnost, ki je omejena edino s pripadnostjo Francoski Uniji. Tudi je morala priznati vključenje Kočinčine v Viet-Nam. 329.600 km², 22.600.000 prebivalcev. Glavno mesto: Hanoj. Denarna veljava: 1 dong = 100 xu.

Virgin Islands (Deviški otoki) — skupina Malih Antillov vzhodno od otoka Puerto Rico, obstoji iz velikobritanskih otokov Anageda, Virgin Gorda in Tortola. 150 km², 5.100 prebivalcev. Glavno mesto Tortola, denarna veljava: angleška in USA (prej danskih) otokov Saint John, Saint Thomas ter Saint Croix s številnimi stranskimi otočiči. 344 km², 30.000 prebivalcev. Glavno mesto: Saint Thomas, denarna veljava: ameriška.

Wallis (otoki) — francosko otočje Polinezije. Skupno z otoki Hoorn severovzhodno otočja Fiji, 255 km².

Wallis et Futuna — francoska kolonija, obstoječa iz otokov Wallis in otočja Hoorn. 255 km², 6.000 prebivalcev. Glavni otok: Ulea (69 kvadr. kilometrov). Denarna veljava: francoska.

Windward Islands — zahodnoindijska skupina otokov obsega južni del »otokov nad vetrom« od Martiniquea do Grenade. Martinique je francoska posest, ostali so velikobritanska kolonija. 2.126 km², 256.000 prebivalcev. Nekateri teh otokov (St. Lucia, St. Vincent, Grenada) izdajajo lastne znamke.

Zanzibar (Sansibar) — sultanat pod velikobritanskim protektoratom, obstoječ iz otoka Zanzibar na vzhodni obali Afrike nasproti Tanganyiki in koralnega otoka Pemba (984 km²), severno od nje. Protektorat je dobila Velika Britanija s pogodbo od 1. julija 1897 v zamenjavo za otok Helgoland, ki ga je odstopila Nemčiji. 2642 km², 265.000 prebivalcev. Glavno mesto: Zanzibar. Denarna veljava: 1 šiling = 100 cents.

Zlata obala — glej Gold Coast.

Zona Panamskega prekopa — pas ozemlja na obeh straneh Panamskega prekopa, od 1. 1904 v posesti USA. 1.432 km², 48.000 prebivalcev. Denarna veljava: ameriška.

Zululand — rezervat domačinov v južnoafriški provinci Natal ob obali Indijskega oceana, 1. 1897 priključen Natalu. 27.000 km², 260.000 prebivalcev. Denarna veljava: angleška.

Zanimivosti

Ker se avstrijske filatelistične organizacije ne morejo zediniti glede dohodkov priložnostne znamke, ki bi morala iziti za letošnji Dan znamke, znamka za to priliko bržčas ne bo izšla (za 1951).

*

V začetku leta 1952 bo izšla nova izdaja specialnega kataloga znamk stare Avstrije izpod peresa največjega strokovnjaka za to področje ing. Edvina Müllerja, ki živi sedaj v Ameriki. Cena kataloga, ki bo pisan v angleščini in v nemščini (cene znamkam bodo v dolarjih) bo znašala okrog 100 šilingov.

*

Avstrijske filatelistične revije se zelo pritožujejo nad letalsko znamko za 20 šilingov, ki je nedavno izšla. Menijo, da ta znamka za poštni promet ni potrebna, ker se za pakete, kjer bi se ta znamka morda resnično rabila, pobira poštnina v gotovini. Pravijo, da so znamke tiskali samo zato, da bi izmolzli nekaj denarja.

Svetovno slovstvo na znamkah

Veliki ljudje si z nesmrtnimi deli postavijo neminljive spomenike in seznanijo svet s kulturno stopnjo naroda, katerega otroci so. Hvaležen narod jim zato postavlja spomenike iz bron in granita, da bi jih potomci ne pozabili in se pri pogledu nanje spominjali njih del in zaslug. Spomenike vidi le ozek krog rojakov in tujcev, ki jih življenje privede v njih bližino. Znamka pa je dostopna vsakomur doma in po vsem svetu. Male umetnine ponese znanje o državah in narodih povsod in ni čudno, da so dale razgledane poštne uprave prostora na njih tudi velikim umetnikom pisane besede. Leto za letom narašča število znamk s podobami velikanov duha. Nova doba razvoja je pripomogla, da je tudi naša država pričela seznanjati svet z našimi pisatelji in pesniki. Znamke s podobami Petra Petroviča Njegoša (izdaja 8. VI. 1947 in 29. XI. 1951), Vuka Stefanovića Karadžića (27. IX. 1947) in Francea Prešerna (8. II. 1949) so odprle vrsto. Tako moremo ob vodstvu znamk slediti razvoju slovstva raznih držav in narodov. Poskusimo!

I. FRANCOSKO SLOVSTVO

Za srednjeveško slovstvo (staro- in srednje-francosko slovstvo) nimamo upodobljenj na znamkah. Zato pa jih najdemo tem več v dobi novofrancoskega slovstva, ki se prične z reformacijo in renesanso okoli leta 1515. Takoj v dobi renesanse in reformacije (1515—1550) srečamo **Françoisa Rabelais-a** (1494—1553), ki je bil velik parodist oblik poljudnih viteških romanov. Najznamenitejši je njegov »Gargantua et Pantagruel« (1532). [1950 Zumstein št. 870 12 Fr, rjavo-karmin.] Doba učenega klasicizma (1550—1630) je s solo »Plejade« izvršila prelom s starimi oblikami in izročili francoskega pesništva. Na čelu ji je stal pesnik **Pierre de Ronsard** (1524—1585), ki je veljal dva človeška roda za največjega pesnika Francoske. Pesnil je ode po Pin-

darju in Horacu (1550), himne, sonete, anakreonske pesmi, satire in elegije ter poskusil s svojo »Franciada« ustvariti francosko Eneido. [1924 Z. št. 159 75 C modra/sv. modra.] **Michel de Montaigne** (1533—1592) je v svojih »Essais (1580)« izpovedal svojo življenjsko filozofijo, polno skepse in temelječo na antični omiki ter opazovanju samega sebe in človeka. Prištevamo jih k najdragocenejšim proizvodom človeškega duha. [1943 Z. št. 586 60 + 80 C temno zelena.] **Sully** (1560—1641) je s svojim življenjepisom Henrika IV. obogatil memoarno slovstvo te dobe. [1943 Z. št. 590 4 + 6 Fr karminastorjava.] V zgodnji dobi francoskega klasicizma (1630 do 1660) je **Pierre Corneille** (1606—1684), »oče francoske tragedije«, postal pravi ustanovitelj francoske dramske umetnosti. Njegove najlepše tragedije so: Le Cid, Horace, Cinq, Polyeucte, Rodogune V svojih močatih, včasih veličastnih stihih opisuje človeka kakršnen naj bi bil: čednosten, hraber, gnan od najvišjih čustev. (1937 Z. številka 332 75 c rdečorjava.) Kakor je Corneille genij ustvaril za dramo pesniški jezik trajne veljave, sta ustvarila slog proze **René Descartes** (1596—1650) s svojimi »Discours de la méthode« (1937 Z. št. 338 in 339 90 C opečnordeči) in **Blaise Pascal** (1623 do 1662), znameniti filozof, matematik in

fizik, s svojimi »Lettres provinciales« (Pisma z dežele) in »Pensées« (Misli). [1944 Z. št. 612 1,20 + 2,80 Fr črna.] V dobi zrelega klasicizma (1660—1690) sta dosegla francoska pesnitev in francoski jezik višek popolnosti. Kakor Corneille v vzvišenem in heroičnem, se je odlikoval njegov mlajši sodobnik in tekmeč **Jean Racine** (1639—1690) v opisu hrepenječih in odrekajočih se ljubezenskih občutkov. V čistoti, patosu in ritmičnem blagoglasju govora ni imel enakega. Njegove glavne tragedije so: *Andromaque* (1667), *Britannicus* (1669), *Mithridate* (1673), *Iphigénie* (1674), *Phèdre* (1677), *Esther* (1689) in *Athalie*, mojstrovina francoskega teatra. [1949 Z. št. 852 12 Fr rjavkastočrna.] Na področju komedije je postal mojster in vzor Jean Bapt. Poquelin, imenovan **Molière** (1622—1673), hkrati gledališki ravnatelj in igralec. Povezal je pridobitve rimske, italijanske in španske komedije z domačo glumo in ustvaril veseloigro, ki je višek popolnosti klasične komične dramatike. Večina njegovih značajev so postali neminljivi

tipi. Njegova glavna dela so: *Les Précieuses ridicules* (Smešne precioze), *Sganarelle, L'École des femmes* (Sola za žene), *Tartuffe, Le misanthrope* (Ljudomrznik), *George Dandin, L'Avare* (Skopuh), *Le bourgeois gentilhomme* (Mešanec plemič), *Lel fourberies de Scapin* (Scapinove zvijače), *Le medecin malgré lui, Les femmes savantes, Le malade imaginaire* (Namišljeni bolnik). [1944 Z. št. 610 50c + 1,50 Fr karmin.] **Jean de La Fontaine** (1621—1695) je postal velik obnovitelj basni. Z ljubeznivo ironijo, živahnim risanje značajev in fino preračunjeno navivnostjo v glasu in prikazovanju je dal svojim basnim neposnemljiv oseben znak ter jih napravil za univerzalno knjigo, priročnik vseh starosti in vseh okoliščin. [1938 Z. št. 380 55 C zelena.] **Marie de Rabutin-Chantal, marquise de Sévigné** (1626—1696), opisuje v svojih znamenitih pismih z globokim občutkom in dobrim darom opazovanja in opisovanja življenje »visokih krogov svoje dobe. [1901 Z. št. 878 15 Fr modra.] **François de Salignac de la Mothe Fénelon** (1651—1715) je dvignil s svojimi pridigami cerkveno govornišvo na umetniško višino. [1947 Z. št. 775 4,50 Fr rjavovijolična.] V dobi propada klasicizma (1690—1725) je **Charles de Secondat, baron de Montesquieu** (1689 do 1755), v svojih »Lettres persanes 1721« (Perzijska pisma) s finim posmehom bical naprave in sege javnega življenja [1949 Z. št. 857 5 + 1 Fr zelena.] V dobi nastopajoče prosvetljenosti (1725—1750) sili polemično-satirični značaj vedno bolj v ospredje. (Dalje)

Primerjajte malo cene v Avstriji! ZEFIZ blok nerabljen 85 šilingov, ZEFIZ blok žigosan 75 šilingov, Planinske 7,20 šilingov, padalci 25 šilingov, kulturne o'letnice 12,50 šilingov (vse žigosane), LUNABA blok 30 šilingov, Zumsteinov katalog 74 šilingov, Michellov katalog okrog 90 šilingov. — Temu nasproti je vredna tu nova letalska za 20 šilingov din 237.— po novem tečaju.

V Luksemburgu je bil letošnji Dan znamke 25. novembra in je potekel v znamenju tematskih zbirke.

V Nemčiji bodo v prihodnje tematske zbirke na razstavah nagrajene z najvišjimi nagradami.

Cenijo, da je v *Vzhodni Nemčiji* 120.000 filatelistov.

Tov. Majer Julij iz Vevč nam je poleg nemških ambulantskih železniških žigov javil še naslednje podatke. Žigi z usmerjevalno številko pred nazivom kraja so znani še tile:

- k št. 190 b) (12 a) Marburg (Drau) 3 = Maribor 3
 k št. 249 b) (12 a) Heilenstein (Steierm) = Polzeia
 k št. 350 c) (12 a) Egidi (Büheln, Steierm) = Št. Ilj
 k št. 12 d) (12 b) Veldes 1 = Bled 1
 k št. 62 d) (12 b) Domschale (Kärnten) = Domžale
 k št. 113 c) (12 b) Assling 1 (Wurzener Save) = Jesenice
 k št. 122 e) (12 b) Stein (Steiner Alpen) = Kamnik
 k št. 198 c) (12 b) Zwischenwässern — (Oberkrain) = Medvode
 k št. 268 d) (12 b) Radmannsdorf = Radovljica

Nadalje: žig je imela tudi okupacijska pošta *St. Johann (Wochein)* = *Sv. Janez ob Boh. jezeru*. Dodati je nove zasedbene žige:

- k št. 57 c) *Au (Edlingen, Steierm)* = *Dol pri Hrastniku*
 k št. 182 b) *Lukowitz* = *Lukovica*

Naslednji zasedbeni žigi se glase pravilno kakor sledi:

- pod tek. št. 14 b) *Hart (Rothweinklamm Kärnten) in ne Wart*,
 pod tek. št. 20 a) *Savenstein (b Lichtenwald Steierm)*,

Nemci so imeli tudi posebne ovalne železniške žige (Bahnpost), s katerimi so ambulantski poštni vozovi žigosali poštne pošiljke. Za proge na našem zasedbenem ozemlju poznam naslednje žige te vrste:

- Cilli—Unterdrauburg* (Zug 4114 od 13. 6. 42),
Klagenfurt—Stein (Kärnten) (Zug 812 od 16. 12. 42),
Klagenfurt—St. Weit (Save) (Zug 815 od 17. 10. 43),
Stein—Naumarkt (Zug 1418 od 22. 9. 43),
Spielfeld—Friedau (Steierm) (Zug 3543 od 10. 7. 44),
Marburg (Steierm) — *Agram* (Zug 411)

- Marburg (Drau)* — *Agram* (Zug 41)
Marburg (Drau) — *Klagenfurt* (Zug 613)

- Pöltzschach—Hohlenstein (Steierm)*
Klagenfurt—Steinbrück (Zug 815)
Villach—Wochenerfeistritz (Zug 749)
Cilli—Unterdrauburg (Zug 4114) = *nepaka: pravilen je gornji žig z nazivom Unterdrauburg!*

- Marburg (Steierm)* — *Klagenfurt* (Zug 619)

- Steinbrück (Steierm)* — ?? (Zug 429)

Tov. Milan Šporn javlja še sledeče žige, ki so bili v uporabi med nemško zasedbo:

- Trennenberg (Steierm)* = *Dramlje*
Wuchern (Steierm) = *Vuhred*
Wurmberg (b. Pettau) = *Vurberg pri Ptuj*
Mariatal (b. Steinbrück Steierm) = *Dole pri Litiji*

Pri sledečih poštah pa mamjkajo še tile okupacijski žigi:

- pod št. 58 *Dol pri Ljubljani c) Lusttal (Oberkrain)*
 pod št. 66 *Dravograd b) Unterdrauburg (Kärnten)*
 pod št. 81 *Horje pri Bledu b) Göriach (Oberkrain)*
 pod št. 151 *Krško c) Gurkfeld (Steierm) 1*
 pod št. 152 *Laporje b) Laporje*
 pod št. 192 *Maribor 6 b) Marburg — (Steierm) 6*

- pod št. 198 *Medvode d) Druga oblika žiga »Zwischenwässern (Save Kärnten)*
 e) štiroglat žig *Zwischenwässern (Krain)*

- pod. št. 245 *Polenšak c) Steinperg — Pettau*
 pod št. 265 *Radeče pri Zid. mostu c) Ratschach (b. Steinbrück Steierm)*
 pod št. 328 *Sv. Trojica v Slov. goricah b) Burgstal (Büheln Steierm)*

Zahvaljujemo se tovarišem Milanu Špornu, Slavku Smoleju in dr. Viktorju Schifferju za pomoč pri sestavi popisov, poslana poročila in za sodelovanje. Ker popisi morda še niso popolni, je zaželeno, da sodelujejo vsi, ki zbirajo poštne žige in mam javijo pomote ali dopolnitve, da jih bomo mogli objaviti in popise izpopolniti.

NAŠE NOVE ZNAMKE

100 LET NJEGOSEVE SMRTI

Dne 29. XI. 1951 je izšla spominska znamka v proslavo 100-letnice smrti črnogorskega pesnika Petra Petroviča Njegoša (Odločba GDP št. 14.511 z dne 10. X. 1951) za

din 15.— lilastordeča (300.000).

Znamka kaže slavnega pesnika v profilu. Osnutek je napravil grafik Sreten Grujić. Nad pesnikovo glavo je napis »Njegoš 1851—1951«, pod njo »FNR Jugoslavija«, v obeh spodnjih kotih pa oznaka vrednosti »15 din«. Vsi napisi so v cirilici.

Znamka je tiskana v bakrorezu v Zavodu za izradu novčanica v Topčideru. Pola ima $5 \times 5 = 25$ znamk. Velikost znamke 30×37 mm, slika na znamki 26×32.5 mm. Papir in lepilo običajna, zobčanje grebenasto $12\frac{1}{2}$.

Znamko so prodajali na vseh poštah. Izdelava je prvovrstna in moramo šteti to znamko med naše najuspešnejše.

DAN ARMADE

Prav tako 29. novembra je izšla kot nadaljevanje serije 10. obletnice ljudskih vstaj prva vrednota v proslavo Dneva Armade (frankovna) (Odločba GDP št. 5.250 z dne 17. III. 1951 in št. 14.989 z dne 19. X. 1951) za

din 15.— rdeča (10,000.000).

Na znamki vidimo graničarja, obožčenega z avtomatsko puško na straži ob mejniku. Nad sliko je v cirilici označen pomen znamke »Dan Armije«, pod njo pa v latinici oznaka države »FNR Jugoslavija«. V levem gornjem kotu je na ozadju iz petih lovorjevih vejic (simbol za pet jugoslovanskih narodov) spomenica iz leta 1941 z datumom »1941 — 22. XII. 1951«. Označba vrednosti je v levem spodnjem kotu »din 15«. Osnutek za

znamko je napravil Mate Zlamalik.

Pola obsega $9 \times 9 = 81$ znamk, ki so velike 30×37 mm, slike na njih 25×32 mm. Tiskane so v ofsetnem tisku v Zavodu za izradu novčanica v Beogradu. Papir in lepilo običajna, zobčanje grebenasto $12\frac{1}{2}$.

O letalski znamki za din 150.—, ki je izšla 22. decembra 1951, bomo pisali prihodnjic.

STT — VUJIA — 4. XI. 1951
Ovitek prvega dne (FDC) št. 2

Naše glasilo

Menda vsak član nestrpno pričakuje naše glasilo in ga ob prejemu z zanimanjem pregleda. Ta ali drugi članek ga pritegne več ali manj. Ker pač ni vse za vsakogar, človek vsakemu članu ne posveti tiste pozornosti kakor jo pisec članka želi. Vendar skuša večina resnih zbiralcev izkoristiti vsebino in nasvete v svoj prid.

Del članov meni, da je naše glasilo po obsegu premajhno. Želijo več. Nekdo je sodil, da skoraj ni razlike med nekdanjim »Kolektorjem« in našim glasilom. Kritiki sicer nima docela prav. Soglašam pa, da bi mogli imeti pri tolikem članstvu obširnejše glasilo.

Novo leto je tu in vsak dober gospodar pregleda, kaj ni bilo v starem prav in kaj bi se dalo v prihodnje zboljšati. Skušajmo dati našemu strokovnemu glasilu še več pestrosti. Od nas je odvisno, kakšen naj bo naš list. Treba bi bilo povečati ga. Velikost se je članom že priljubila.

Menda ni več take stiske za papir. Najbolj pereč problem so verjetno članki. Sodim, da ima že dosedaj urednik precej muke, preden spravi rokopise v tiskarno. Slovenija ima precejšnje število zrelih zbiralcev, ki so z leti nabrali izkušnje in za njih nasvete jim bo marsikdo hvaležen. Toda ne pišejo bodisi iz skromnosti, ali pa nočejo sodelovati. Naša dolžnost je, da svoje znanje posredujemo drugim. Zato ne zapirajmo izkušenj v predale, temveč pomagajmo, sodelujmo in pišimo!

Morda se bo urednik prvi čas jezil nad poplavo člankov in dopisov. Imel pa bo prijetno nalogo, da izbere res dobre in vzgojne članke, ki bodo vsemu članstvu v prid. Pričakujem in želim, da bi nam novo leto dalo obširnejše glasilo, predvsem pa širši krog piscev.

V. Pogačnik, Gor. Radgona

SE DVE KRITIKI O NASEM GLASILU

Dr. Simić — Vakanović, doma in v tujini znani filatelistični pisec iz Zagreba, nam piše: Novu Filateliju uvijek najpompnije pratim i mogu samo ponoviti: u svakom pogledu prvorazredna.

Dr. M. L. iz Kanade: Slučajno sem dobil v roke izvode Vašega glasila. K glasilu, ki je prav lepo tiskano, dobro urejvano in na lepi višini, Vam čestitam. Upam, da ga bom dobival tudi v bodoče. Vedno mi bo v veselje.

NAŠI POSEBNI ŽIGI

FLR JUGOSLAVIJA

- 93 (25) SARAJEVO 25.—30. XI. 1951
30 godina pozorišta NR BiH
1921—1951, okrasek — 29 mm — aj
Datum premakljiv. Barva črna.
Odločba GDP št. 121 od 23. X. 1951.

- 94 (26) RIJEKA 1.—8. XII. 1951
Proslava 120-godišnjice rođenja
Ivana Zajca. Datum nepremakljiv, barva rdeča — 29 mm — aj
Odl. GDP št. 15.669 od 5. XI. 1951.

- 95—100 (27—32) BEOGRAD, ZAGREB,
LJUBLJANA, SARAJEVO, SKOPJE,
CETINJE 22. XII. 1951
Dan jugoslovske armade — aj
barva črna — aj
- 101 (33) ZEMUN 22. XII. 1951
Filatelistička izložba — Dan
armije — bj

Prosimo redakciji »Filatelije« in »Filatelista«, da objavita popis posebnih žigov FLRJ od 1945 dalje. Le tako bomo mogli vskladiti enake tekoče številke za dostiej uporabljene žige.

STT — VUJA

- 4 (3) BUJE — BUJE 29. XI. 1951
Tjedan Hrvatske kulture
Trovrstni žig rdeče barve cj

NOVE ZNAMKE V SVETU

Avstrija

10. V prav uspehi izdelavi so izšle 22. novembra 1951 sledeče vrednote kot dodatek k frankovni seriji narodnih noš: 1,45 šilinga rdeča, 2,40 modra, 2,70 rjava, 3,50 sivoolivna in 4,50 šilinga vijoličasta.

Češkoslovaška

20. Dne 3. novembra je izšla serija za mesec češko - sovjetskega prijateljstva: 1,50 kčs siva, 3 kčs rjavordeča in 4 kčs modra.

Finska

6. Zadnji trenutek so zaradi izprememb poštne tarife (sicer bi znamk ne mogli uporabiti za običajne frankature) predruščili izdajo za olimpijske igre: 12. novembra sta izšli znamki za 12+2 in 20+3 Mk (glej prejšnjo številko Nove Filatelije). Po Novem letu bosta izšli še dve vrednoti, ki pa ne bosta prikazovali prvotno predvidenih športnih motivov, temveč zastave sodelujočih narodov.

Francija

22. Po daljšem presledku je zopet izšla vrsta novih znamk: 27. oktobra serija s portreti pesnikov: 8 fr vijoličasta (Baudelaire 1821—1867), 12 fr sivomodra (Verlaine 1844—1896), 15 fr modrozelenata (Rimbaud 1854—1891).

Na dan otvoritve zasedanja glavne skupščine Združenih narodov (6. novembra) sta izšli priložnostni znamki: 18 fr rdeča in 30 fr modra. Obe znamki kažeta palačo Chaillot, v kateri so zasedali. — 100-letnico rojstva francoskega državnika Georga Clemenceaua (1841—1929), ki je bil znan z vzdevkom »Tiger«, je proslavila znamka za 15 fr v črnorjavi barvi, ki je izšla 12. novembra 1951. Znamka za 30 fr s sliko gradu Château du dos de Vougeot.

Italija

16. V spomin 50-letnice smrti znanega skladatelja oper Giuseppe Verdija je izšla serija treh vrednot: 10 lir, 25 lir in 60 lir.

17. Za kongres gozdarstva sta izšli posebni znamki: 10 in 25 lir.

Liechtenstein

3. 20. novembra sta izšli znamki za 2 in 3 fr s slikama princa in princese v temnomodri in rjavordeči barvi. Pri teh

znamkah so našli dve vrsti zobčanja in različne položaje vodnih znakov.

Madžarska

18. Dne 4. novembra je izšla cvetlična serija: 30 fil (plavica), 40 fil (šmarnica), 60 fil (tulipan), 1 ft (mak) in 1,70 ft (jeglič); Znamke so tiskane v večbarvnem tisku, ki skuša čimbolj posnemati naravne barve prikazanih cvetlic. Znamke so uspele.

19. Oktobrsko revolucijo so proslavili s posebno izdajo znamk: 40 fil modrozelenata (zavzetje zimske palače), 60 fil modra (Lenin govori) in 1 ft rdeča (Lenin in Stalin).

Nemčija — vzhodna

10. 28. oktobra so izdali za Dan znamke 1951 priložnostno znamko za 12 pf modra (200.000). Na njej vidimo starejšega zbiralca, ki tolmači mladincema zbirko znamk.

Nizozemska

7. Dne 12. novembra sta izšli visoki vrednoti letalske serije: 15 goldinarjev rjava in 25 goldinarjev modra. Na njih vidimo galeba, ki kroži nad značilno holandsko pokrajino.

8. Na letošnji seriji v korist otroške pomoči so prikazane glave otrok različnih slojev: 2 + 3 c zelena, 5 + 3 sivomodra, 6 + 4 c sepia, 10 + 5 c rdečerjava in 20 + 7 c modra.

Norveška

9. Izšla je še ena vrednota k seriji s kraljevo sliko: 25 öre siva.

10. V novi risbi so izšle še siedeče službene znamke: 5 öre lilasta, 10 öre sivomodra, 30 öre rdeča in 60 öre modra.

Poljska

23. Dne 30. oktobra so proslavili poljsko-sovjetsko prijateljstvo: 45 in 90 grošev.

24. Dne 17. novembra so izšle znamke v počastitev kongresa poljskih filatelistov: 45, 75 gr, 1,15 in 1,20 zlotov.

Posarje

8. Dne 3. novembra so izšle v korist ljudske pomoči: 12+3 fr zelena, 15+5 fr vijoličasta, 18+7 fr rjavordeča, 30+10 fr modra in 50+20 fr črnorjava. Naklada je 210.000 kosov vsake vrednote. Na znamkah so reproducirana slavna dela znamenitih slikarjev.

9. Obletnico reformacije proslavlja znamka s sliko reformatorjev Lutra in Kalvina: 15+5 fr temnorjava.

Portugalska

4. Ob zaključku sv. leta v Fatimi je izšla serija znamk: 0,20 Esc rjava, 0,90 esc olivno-oranžna, 1,00 esc rdeča in 2,30 esc modra. Dan izdaje 13. novembra, naklada 500.000 popolnih serij.

5. Dne 24. oktobra so proslavili 500-letnico kolonizacije otoka Terceira z dvema spominskima znamkama: 0,50 esc modra-rožasta in 1,00 esc rjava-rumena. Naklada 1 in 4 milijone.

Romunija

21. Dne 7. novembra je izšla serija za romunsko-rusko prijateljstvo: 4 leje rjava in 35 lejev oranžna.

22. Propaganda petletke: 3 leje rdeča.

Sovjetska zveza

31. Skladatelj Kalinikov in Aljabijev: 2 znamki po 40 kopejk.
23. Teden civilnega letalstva: 40, 60 kop, 1 in 2 rublja.

STO — cona A

11. Z navadnim pretiskom so izšle naslednje italijanske znamke: 100-letnica sardinskih znamk: 10, 25 in 60 lir; 100-letnica slikarja Michettija: 25 lir; Ljudsko štetje: 10 in 25 lir; 50-letnica smrti G. Verdija: 10, 25 in 60 lir; Kongres gozdarjev: 10 in 25 lir.

Španija

9. Znamenitega španskega dramatika Lope de Vega (1562—1635) proslavlja znamka, ki je izšla 15. septembra: 10 c vinsko-rdeča (naklada 150 milijonov kosov).

10. Prvega oktobra so izšle druga doplačilne dobrodelne znamke: 5 c rožnata, 10 c zelena (otroci ob morju) in letalska znamka 25 c rjava (mati z otrokom).

11. Dne 12. oktobra je izšla druga polovica serije v spomin kraljice Izabele: 60 c zelena, 90 c oranžna, 1,30 pezet rdeča, 1,90 pezet rjava in 2,30 pezet modra.

Svica

3. Dne 1. decembra so izšle tudi letos običajne znamke »Pro Juventute«: na znamki 5+5 Rp je slika mladinske pisateljice Ivane Spyri. Na ostalih znamkah (10+10, 20+10, 30+10 Rp) pa so v večbarvnem tisku prikazane žuželke — metulji (kačji pastir, lastavičar, postiljonček in nočni pavlinček).

Stanje članstva Filatelistične zveze Slovenije

dne 31. decembra 1951

1. SFD — Ljubljana	125	13	138
2. FKL — Ljubljana	465	53	518
3. Maribor	328	98	426
4. Guštanj	120	53	173
5. Idrija	38	12	50
6. Jesenice	53	15	68
7. Trbovlje	74	24	98
8. Nova Gorica	36	14	50
9. FD Kranj	60	24	84
10. Kamnik	52	27	79
11. Tržič	43	19	62
12. Celje	155	49	204
13. Slovenska Bistrica	22	21	43
14. Murska Sobota	34	17	51
15. Tolmin	27	15	42
16. Ljutomer	30	9	39
17. Ptuj	45	18	63
18. FK »Triglav« — Ljublj.	327	145	472
19. Domžale	49	18	67
20. Šoštanj	26	4	30
21. Novo mesto	32	15	47
22. Rogaška Slatina	33	6	39
23. Skofja Loka »Košir«	37	25	62
24. Metlika	26	10	36
25. Gornja Radgona	36	3	39
26. Postojna	41	26	67
27. Črnomelj	23	10	33
28. Bled	32	15	47
29. Vrhnika	37	20	57
30. Slovenske Konjice	14	26	40
31. Brežice	18	23	41
32. Zagorje	32	8	40
33. Sevnica	21	13	34
34. Velenje	17	11	28
35. Dolenja Lendava	34	3	37
36. Ilirska Bistrica	16	6	22
37. Radovljica	26	10	36
38. Ribnica na Dolenj.	32	12	44
39. Krško	12	13	25
40. FK Kranj »Prešeren«	32	8	40
41. Slovenj Gradec	19	9	28
42. Rogatec	16	19	35
43. Kočevje	22	4	26

Filatel. klub, Koper	2717	943	3660
	153	—	153

Članstva skupno . 2870¹ 943² 3813³

¹ Odrasli — ² Mladinci — ³ Skupno.

SOSTANJ

Savinjsko-Saleško filatelistično društvo v Soštanju je med prvimi delavnimi podružnicami Filatelistične zveze LRS. Prireja vsako leto razstavo že od svoje ustanovitve (1949). Letošnja III. razstava, ki je bila 27. in 28. oktobra v svetli dvorani novega Doma sindikatov, je bila povezana še z razstavo aktiva šoštanjске okrajne pošte, ki je s tem počastil 10. obletnico JA in praznoval 101 leto obstoja pošte v Soštanju.

Razstava pošte nam je dala zgovorne podatke o razvoju in napredku poštne službe. Pošta Soštanj je pričela poslovati 1. XI. 1850. Od takrat do 1891 je vzdrževal poštni voz zvezo med Celjem in Soštanjem. Tedaj je stekla železnica Celje—Velenje. Povezala je pošte na tej progi, ki je bila 1899 podaljšana do Dravograda. Prvi redni žig po osvoboditvi je prejela šoštanjška pošta 9. VII. 1945. Poštni kolektiv je nadalje prikazal poslovanje od predaje pisem, vso skrbno manipulacijo do odpreme poštних pošiljk, seznanil nas je s pravilniki, strokovnimi časopisi, grafikoni prometa. Videli smo tudi telefonske aparate — od starih tip do sodobnega — in delovne teleprinterja. Letošnje nagrade in pohvale pričajo o delavnosti poštnega aktiva, ki se zavestno bori za napredek in razvoj socializma.

Filatelistična razstava ni bila razsežna niti bogata. Poleg popolne zbirke FLRJ in Vuje so bile na belih kartonih pod steklom prikazane tematske zbirke, filatelistične frankature, celine in literatura. Razstava pa je imela oba dni dosti obiskovalcev in je kljub skromnosti dokazala dobro voljo in najuspešnejši način propagande za zbiranje znamk ter sadove sodelovanja in povezanosti filatelističnega kolektiva s poštним. S tem je bil dosežen namen, kar naj bo za vzgled in pobudo številnim podružnicam v drugih krajih. Na razstavi je uporabljala ekspozitura pošte posebni žig. P. A.

IZREDNI

NOVA GORICA

Goriška podružnica je sklicala 4. novembra 1951 izredni občni zbor. Tov. predsednik se je v nagovoru spomnil prezgodaj umrlega člana Jožeta Ciana. Nato je navedel kot vzrok izrednega zbora nezadostno delavnost članstva, ki se ne udeležuje polnoštevilno sestankov in ne dviguje pravočasno novosti, kar nasprotuje sklepom zadnjega občnega zbora. Po sodbi odbora ovira delavnost prevelika razkropljenost članstva ter pomanjkaje primerne družbenega središča. Po živahnem razgovoru, v katerega je poseglo več tovarišev, med njimi Gabrijelčič, inž. Sircelj in drugi, je bilo soglasno sklenjeno: sedež društva naj ostane tu, kjer zborujemo; za večjo razgibanost in lažjo povezanost z društvom pa naj se ustanovi v Ajdovščini filatelistični krožek ali pododbor. Za mladino priredimo več predavanj in seminarjev, kar bo dvignilo kakovost in našttnost pri zbiranju znamk. Nadaljnji sklep je bil, da bomo imeli redna predavanja, za katera so obvezani odborniki in ostali člani. Ko so bila rešena še razna upravná in gospodarska vprašanja, da bi čim čvrsteje razvili filatelistično društvo, je bil odbor delno preosnovan.

Prvo predavanje o posebnostih »verigarjev« je imel predsednik dr. Franca Marušič dne 2. decembra; prikazal je članom eno zanimivih področij naše filatelije. Podobna poučna predavanja bodo sledila in naj bi privabila čim več poslušalcev. **K. B.**

=====

OGLEAS

INTERESUJE me klasična USA, Kanada, Novi Foundland, Nova Scotia, Novi Brunsvik, Princ Edvard Islands i Danska Zap. Indija. Može i drugi i treći izbor. Ponude na naslov: Ing. Nikola Ligeti, Beograd, pošt. fah 506.

»NOVA FILATELIJA«

Glasilo Filatelistične zveze Slovenije

Letnik III.

LJUBLJANA 1951

Urejuje uredniški odbor: Anderlič Pavle, dr. Lavrič Anton, inž. Gruden Dušan.

Sodelavci:

Iz Ljubljane: Bar Julij, inž. Bežek Nikolaj, Kobal Ferdo, dr. Murko Vladimir, inž. Pirč Ciril, Sikoček Makso, Sterle Anton, Štebih Ksenija.

Izven Ljubljane: Alt Rajko (Ptuj), Fili Janko (Koper), Kunej Ferdo (Celje), Logar Srečko (Idrija), dr. Marušič Franc (Solkan), Nusbek Zmago (Vrhnika), inž. Aleks. J. Petrovič (Beograd), Pogačnik Vlado (Gor. Radgona), dr. V. Simić-Valkanović (Zagreb), Verson Federico (Argentina).

Risbe in oprema: Romih Ivan.

Prilogi: Barvna reprodukcija Jakičevih osnutkov znamk OF, Popis izžrebanih srečk in dobitkov loterije FZS.

VSEBINA:

Članki:	Stran
Ali naj zbiramo tudi posebnosti? — Vlado Pogačnik	112
Čankar Ivan (Pred 75. obletnico rojstva)	55
Deset let Jugoslovanske armade	134
Dopis iz Argentine — Federico Verson	132
Dušanov zakonik (Ob njegovi 600-letnici)	86
Esperanto in filatelija — Anton Sterle	7
Filatelija kot duševno razvedrilo — Ferdo Kunej	140
Heraldika in filatelija — Makso Sikoček	91
Izid tekmovanja med podružnicami 1950	23
Jugoslovanska znamka — dr. Anton Lavrič	24
Kako in kaj naj zbiramo? — Srečko Logar	43
Kakovost znamke — Pavle Anderlič	138
Katalog Jugofilatelije 1952 — dr. Anton Lavrič	na ovitku št. 7—8
Košir Lovrenc — Ferdo Kobal	89, 120
Marušič Marko (Ob 450-letnici »Judite«)	85
Narodni praznik Jugoslavije	133
Naša velika desetletnica	53
Naše glasilo — Vlado Pogačnik	162
Naš ovitki prvega dne	87, 126, 145
Natis in pretisk — dr. V. Simić-Valkanović	105
Nova poštna tarifa (od 1. XI. 1951)	na ovitku št. 11
Ob 32. obletnici verigarjev — Pavle Anderlič	4
Obletnice prvih znamk — Pavle Anderlič	125
Oblika naših znamk in urejevanje — Dr. Fr. Marušič	121
Ob novem letu 1951	1
Ob zaključku leta 1951	150
O filatelistični frankaturi — Pavle Anderlič	110
Okrug znamk OF — Dr. Anton Lavrič	69
Pet let slovenskih natiskov (konec) — Dr. A. Lavrič	2
Poštni žig na Slovenskem — P. Anderlič	12, 29, 42, 59, 75, 90, 109, 124, 142, 159
Problematika pos. žigov in ovitkov	16
Prva mladinska razstava v Ljubljani	34

	Stran			
Pionirska razstava na Vrhniki — Zmago Nusbek				128
Pojasnilo upravnega odbora FZS				117
Po obnem zboru FZS				57
Posebnosti na znamkah FLRJ				56
Pred rednimi občnimi zbori				149
Pregled dela naše Zveze				150
Razstava »Zefiz« v Zagrebu — Bar. dr. Lavrič, inž. Bežek				101
Razvoj filatelije v letu 1950				64
Skupne priprave za vsevezno razstavo				21
Stare znamke v novem okviru — P. Anderlič				62
Stoletnica smrti Petra Petroviča Njegoša				135
Svetovno slovostvo na znamkah — Ksenija Štebih				157
Šestdeset lepih znamk — Inž. Ciril Pirc				9
Štiridesetna slovenske knjige				37, 85
Zakaj so potrebne posebne znamke za jugoslovansko cono STO — Dr. Vladimír Murko				25
Znamenite znamke »Post office« z Mavricija				44
Znane in neznane dežele filatelije — Inž. Ciril Pirc	30,	39,	60,	73,
	93,	107,	122,	136,
				155

Samostojne rubrike

Delovanje podružnic										52, na ovitkih
Humor			17,		84,					129 in ovitek št. 12
Iz drugih republik										14
Naše nove znamke	13,	56,	72,	94,	113,	127,	144,	160		
Naši posebni žigi			11,	83,	100,	116,	147,	161		
Nove znamke Evrope	18,	33,	47,	68,	77,	97,	130,	147,	162	
Nove znamke STO-VUJA			13,	48,	146	in na ovitku št. 10				
Občni zbori	na ovitkih št. 2, 3, 4, 5/6 in na strani 164									
Objave Biroja za filatelijo od št. 63—66	in na ovitku št. 1									
Objave Zveze			20,	52,	67	in na ovitkih				
Pomeniki						35,	49,	82		
Prostovoljno delo										58
Razstave	11,	67,	79,	126,	129,	164	in ovitek št. 10			
Strokovni tisk						19,	52	in na ovitkih		
Zanimivosti 78, 81, 100, 116, 132, 135, 145, 156, 158										in na ovitkih

Razno

Analogične razglednice										144
Celine										14
Grobci										131 in na ovitku št. 11
Izid žrebanja loterije FZS										na ovitku št. 3
Oglaš										92, 164 in na ovitkih
Produkcija znamk 1950										na ovitku št. 3
Stanje članstva										64, 163
Učne zbirke										76
Zadnje vesti										na ovitkih
Zamenjava s tujino										65
Za našo mladino										34, 76, 96
Za zbiralce področij										62, 125 in na ovitkih št. 12

Naklada 1600 izvodov

Tisk tiskarne »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani

STROKOVNI TISK

»FILATELIJA« — ZAGREB

Stev. 10 za oktober 1951: Mato Semič: 29. Novembar Dan republike — Bor. St. Mrdja: Da li guma obeležava specijalitet marke? — Ante Z. Turina: O spekulaciji u filateliji — D. Brus: Ispitivanje maraka — Dr. V. Simić-Vakanović: Novi Michel 1951/1952 — Ing. V. Fleck: Zumstein katalog 1952 — Članovima Filatelističkog Saveza Hrvatske — Godišnja skupština F. I. P. v Kopenhagenu (24. do 26. VI. 1951) — Ing. V. Vida: Tematske zbirke — Prof. Nada Golner: Upotreba marke kao nastavnog pomagala u zemljopisu — Nove marke: Desetgodišnjica narodnog ustanka o Makedoniji, Tjedan Crvenog krsta — Marke evropskih zemalja — Marke prekomorskih zemalja — Vijesti: Filatelistički časopisi — Filatelističke izložbe u inozemstvu — Priručnici — Katalogi — Naši filatelistički časopisi i rubrike — Ovo ili ono... Cena izvodu din 30.—

»FILATELISTA« — BEOGRAD

St. 10 za oktober 1951: J. Jojkić: Desetogodišnjica narodnog ustanka u Makedoniji — S. Ostojić: O srpskim markama za novine (nastavak) — Inž. Al. J. Petrović: Uputi u filateliju (nabavka maraka) — Dr. Pero Šoć: Filatelija u Crnoj gori — E. Arhangeljski: Aerofilatelija (nastavak) — N. Pavlović: Prve marke OUN — Inž. B. Mazalović: Stogodišnjice prvih poštanskih maraka (nastavak) — M. Mičić: 9. oktobar, međunarodni dan Svet-skog poštanskog Saveza — B. Novaković: Partizanske pošte (nastavak) — J. Harašilić: Dr. Milan Radulaški — Inž. R. Petrović: Za zaštitu prava i interesa filatelista — V. Jokić: Pregled izdanja sportskih maraka 1950 godine — T. Delja: Republika Indonezija — J. Jojkić: Izveštaj sa plenarne sednice Uprave SFS — H. Smalović: Kakve tematske zbirke treba da biraju omladinci — S. Manželej: Katalog »Jugofilatelije« za 1952 godinu — Kroz svet — Znameniti ljudi na markama — Naše i nove marke — Vesti iz Saveza i podružnica — Naše celine — Pregled knjiga i listova. Cena izvodu din 30.—

Stev. 11 za november 1951: Skup za mir i međunarodnu saradnju u Zagrebu — S. Ostojić: O srpskim markama za novine (nastavak) — Inž. A. J. Petrović: Uputi u filateliju — Dragan Novak: Tipične pogreške na invalidskim franko provizorijuma 1922/1924 — Inž. M. Verner: Zašto se naši specijaliteti ne registruju u katalogima? — Lj. Vujković: Poništavanje maraka u Bačkoj posle oslobođenja — E. Arhangeljski: Aerofilatelija (nastavak) — Inž. R. Petrović: Društveni dom Filatelistične zveze Slovenije — P. Fišer: Fatalne marke — Naše izložbe — Kroz filatelistički svet — Z. Sabo: Znameniti ljudi na markama — Naše marke i celine — Prigodni žigovi — Pravinik suda časti — Nove marke — Vesti iz Saveza filatelista Srbije — Nova poštanska tarifa — Oglasi. Cena izvodu din 30.—

ZA ZBIRALCE PODROCIJ

Vse veća poplava novih znakm (već ali manj potrebnih), ki jih dajejo v promet vse države sveta, je primorala generalne zbiralce (to so taki, ki zbirajo ves svet), že pred drugo svetovno vojno, da so prenehali zbirati nekatero države. To zato, ker ni bilo nikakih izgledov, da bi dopolnili manjkajoče znamenke, kaj šele, da bi si mogli preskrbeti še novejše. Omejili so se po svoji volji in možnosti izbire na eno samo ali več držav, s katerimi so imeli ali še vzdržujejo materialne stike ali imajo največ teh znakm.

Namesto opuščenih dežel so se prizadeti zbiralci usmerili še na področja, tedaj k tematskemu zbiranju. Tu so seve našli na stečaj odprta vrata, ker je izbira motivov velika in niso vezani na popolne senije; vse težja preskrba je ravno zavrla generalno zbiranje. Pri tematskem zbiranju pa je zbiralcu osrednje gibalo motiv znamenke. Motivov pa je nič koliko. Zanimiva je statistika, ki jo je letos objavil nemški strokovni časopis »Sammlerexpress«. Po tej objavi je tabela o vrsti motivov na znakmah Evrope (brez Nemčije) takale za leto 1951:

Evropskih znakm skupno 32,750
od tega z natiskom (34%) 11.150
Ostane za razvrstitev 100% = 21,600

Te so razdeljene na motive:

državniki	21,1 %	4,558
simbolični prikazi	19,8 %	4,288
mesta, pokrajine	13,1 %	2,830
grbi	12 %	2,600
znameniti ljudje	7,3 %	1,592
številčni motivi	7,3 %	1,582
politični motivi	3,3 %	711
poklici, gospodarstvo	3,1 %	664
zgodovinski motivi	2,1 %	466
prometna sredstva	2,1 %	444
poštni motivi	1,7 %	356
umetnostni motivi	1,7 %	353
napisi	1,4 %	304
fizkultura in šport	1,2 %	261
prometna sredstva	2,1 %	444
ladje mornarstvo	0,7 %	150
živali	0,5 %	100
rože, rastline	0,4 %	85
zemljevidi	0,4 %	79
drugi znakm	1,2 %	269

Od tega odpade znamk na Jugoslavijo:

državniki	27,7 %	206
politični motivi	6,3 %	47
gospodarstvo	3,6 %	27
promet	2,6 %	19
pošta	2,7 %	20
fizkultura	2,7 %	24
drugih znamk	3,2 %	24

Ce razčlenimo stvar dalje, dobimo še nekatere vrste motivov pri naših znamkah: grbi, znameniti ljudje, gospodarstvo, narodna noša, mornarstvo, zemljevidi, simbolika, pokrajine in morda še kakšno drugo vrsto.

HUMOR

OKROGLE ZGODBE OKOLI ZNAMK

Kaj je humor? Ce se kljub vsemu smejemo! Tako je nekoč odgovoril nemški pesnik in humorist Otto Julius Bierbaum Tudi zbiralci znamk so vedri ljudje in ljubijo humor. Pri tem se jim ni treba ščegetati s peresom pod nosom, da bi se smejali, saj jim njihove majhne ljubljenske same nudijo marsikatero veselo prigodo, kar moramo prištevati k razveseljivim lastnostim tega ljubiteljstva. Filatelistična literatura pozna mnogo takšnih zgodbic. Nekatere izmed njih bomo v naslednjem presadili na naša tla.

Hujša žalitev z znamkami se je prigodila v začetku prve svetovne vojne 1914, ko je neki Nmec prebival v znanem industrijskem mestu v Angliji. Kot pripadnik sovražnega naroda se je moral večkrat zglasti na policiji. Nekoč mu je policijski komisar porinil pod nos pismo, ki ga je bil Nmec odposlal. Na pismu znamka ni bila lepljena pokončno, marveč postrani. Policijski komisar je togotno trdil, da je to žalitev angleškega kralja, ki je na znamki upodobljen in da ta reč me bo mnila brez hudih posledic. Prestrašeni odpošiljatelj se je izgovarjal, da je znamko samo zato prilepil postrant, ker je bil pisemski ovoj zelo ozek, on pa bi bil rad preprečil, da ne bi prenikno potisnjeni poštini žig napravil naveslova nečistilivega. Ko se je Nmec vrnil domov, je na svojo srečo dobil še pismo, na katerem je bila znamka prav tako poševno prilepljena. To pismo mu je pravkar poslala policijska uprava. Ko je naslednji dan prinesel to pismo na policijo, se je komisar nasmehnil, mu stisnil roko in zadeva je bila rešena... Tako nam tudi znamke potrdijo stari rek, da ni vedno isto, če dva ravjata enako.

Vemo, da so znamke že marsikoga zapeljale v kriminal in da si dajo ponarejevalci z njimi mnogo opravka. Povedali bomo naslednjo značilno zgodbo, ki se nanaša na ameriške ponarejevalce. Na Otoku princa Edvarda, ki zdaj pripada h Kanadi, so v letih 1861—1870 uporabljali domače znamke s podobo angleške kraljice Viktorije. Tista leta so se pojavile znamke tega otoka za deset centov, čeprav jih ondotna poštna uprava nikoli ni izdala. Izdejal jih je bakrorezec Taylor, zelo spreten ponarejevalec. Da bi svoje izdelke čimbolje vnovčil, se je poslužil zvijače, ki je bila vsekakor uspešna in ji je tiste čase nasedel marsikateri prekupčevalec in zbiratelj. Taylor je lepil svoje ponarejene znamke na pisemske ovoje in jih žigosal s ponarejenimi žigi. Potemtakem je bil lahko vsakdo prepričan, da so bila ta pisma odposlana po redni pošti z otoka v Boston. Kuverte je prebrgal, kakor da je prejemnik vzel pismo iz ovoja in ga prebral. Takšne pretrgane kuverte s ponarejenimi žigosanimi znamkami je nato razmetal v palači poštne direkcije v Bostonu po tleh in v papirne koše. Seveda so kmalu prišli dijak in šolarji, kakor ponavadi, iskat znamke. Našli so Taylorjeve kuverte in jih hiteli prodat trgovcem z znamkami. Vsi so bili prepričani, da so v posesti novih redkih znamk in tako je lahko Taylor po tej »reklami«, ki ni vzbujala nikakršnega suma, prodajal prodajalcem in zbirateljem nove zaloge ponarejenih znamk za deset centov, in to po visokih cenah.

*

Pustimo zvijačnike, vrnimo se v družbo spodobnih ljudi. Naslednja zgodbica nam pripoveduje o vojaku in nas prepriča, da ti ni treba biti posebno muzikaličen, pa vendar lahko postaneš skladatelj, kar na povelje! Marsikateri muzikaličen filatelista ve, da je na lepih avstrijskih znamkah s podobami skladateljev (1922) upodobljen tudi eden izmed najgenialnejših dirigentov, nekdanji c. kr. dvorni glasbeni ravnatelj Johann Strauss. Manj pa je znano, da so onkraj velike luže na znamki ovekovečili nekega vojaškega kapelnika. Leta 1832 je Costa Rica pričakovala obisk angleških vladnih predstavnikov. Pri pripravah za sprejem so se spomnili, da mlada država še nima svoje narodne himne. »Jo bomo pa naredili!« je rekel vrhovni poveljnik general Mora. Poklical je k sebi vojaškega kapelnika Manuela Maria Gutierreza in mu zapovedal, naj takoj skomponira narodno himno. Možak je bil skromen in se je spočetka otepal — a kaj je hotel, povelje je povelje! Pa se je vdal in je v potu svojega obraza napisal himno, za kar mu je hvaležni narod odmeril častno mesto na olivno-zeleni znamki za en kolon (leta 1923). Na znamki je njegova podoba okrašena z lovorom, redi in častnimi znamenji. Tako je prišel srednjevrstni kapelnik v naš album.